

LA COBLA MONTSENY DE TONA

Ramon Batllés i Santasmasas

La cobla Montseny va néixer de l'orquestrina Terpsícor-Jazz, però també té la seva petita història. El problema és que no es conserva gairebé cap document d'aquells dies, ni un petit arxiu, ni quatre fulls, res de res, només alguns programes. Això vol dir que per reconstruir la seva història s'ha de fer tot de memòria i ja han passat 65 anys, que són molts anys.

Castell el 1943 i el 1944 va fundar l'Esbart Dansaire. En el cas de la cobla, Mn. Planas hi va tenir també molt a veure, en insinuar als components de la orquestrina Terpsícor-Jazz que fessin una cobla per tocar sardanes. La idea era bona i la resposta va ser que sí, però tenien un problema, igual que quan es va fundar l'orquestrina: no tenien els diners per comprar els instruments que faltaven.

El Mn. Planas no s'ho va pensar dues vegades i els va deixar tots els diners que els feien falta, a tornar quan

Els integrants de cobla Montseny el 1947 (Arxiu Ramon Batllés)

L'econom-rector Mn. Anton Planas va arribar a la parròquia de Tona el 1941, al començament de la postguerra. Ell va fer molt per al poble, va reconstruir l'església parroquial i la rectoria nova –doncs la vella estava derruïda pel foc d'aquells desgraciats que també havien cremat la parroquial i danyat molt l'ermita de Lurdes. En Josep Cruells, amb l'ajuda de Mn. Planas i de moltes altres persones, va organitzar l'aplec al

poguessin o volguessin, i, si no els era possible, els va dir que igualment estaria content d'haver ajudat a muntar una cobla. Això ho explicava en Ramon Ferrerons, un dels primers músics de la cobla, i la cosa va funcionar i l'any 1946 es va estrenar la cobla amb el nom de cobla-orquestra Montseny. Això sí, el deute es va pagar.

Fent memòria

ELS MÚSICS

Però no tot havia estat glòria, va ser difícil trobar els components de la cobla, segons en Ramon Ferrerons explicava. Només quatre dels músics de l'orquestrina es varen quedar a la cobla: en Jaume Roquet, l'ànima de tot, molt ajudat per en Ramon Ferrerons; en Ramon Susany i en Sebastià Trabal. Aquest els va dir que començaria amb ells però que la seva intenció era anar-se'n amb una orquestrina.

En Pere Roquet, ex-escolà de Montserrat, que algunes vegades havia tocat amb l'orquestrina i tocava el violí molt bé, va ser també un dels fundadors de la cobla, però no havia tocat mai el contrabaix i per aquest motiu va anar a Vic a aprendre'n.

Un gran troballa va ser en Lluís Casassas, de Taradell, que havia tocat amb l'orquestrina, i ell va dur de Taradell en Ramon Preseguer i, més tard, en Joan Tuneu. Un altre component va ser l'Àngel Salort, que com a bon valencià sabia molt de música i tocava el fiscorn, però va començar amb la cobla tocant el tible. També va tocar, poc temps però, en Joan Capdevila, que no era de Tona. No sé si era de Sant Hilari o de per allà.

I per últim en Joan Vila Ayats, de Granollers, que va ser el mestre i director de la cobla. Era compositor. Gràcies a les coneixences d'en Jaume Roquet a Granollers, es va poder fer aquesta gran troballa. Va tocar fins a l'últim dia.

La cobla va quedar així: flabiol, Sebastià Trabal; tible 2n, Àngel Salort; tible 1r, Lluís Casassas; tenora 1r, Jaume Roquet; tenora 2n, Ramon Preseguer; trompeta 2n, Joan Capdevila; trompeta 1r, Ramon Susany; fiscorn, 1r Joan Vila Ayats; fiscorn 2n, Ramon Ferrerons; i contrabaix, Pere Roquet. En total, 10 músics.

Al cap d'uns mesos hi va haver alguns canvis. En Trabal va plegar i de flabiolaire va entrar un servidor, Ramon Batllés. Després l'Àngel Salort va passar a tocar el fiscorn i de tible 2n va venir en Joan Tuneu, de Taradell, i de trompeta 2n, en Josep M. Lozano. En Ramon Ferrerons va passar de fiscorn a tocar el trombó. I en total vàrem ser 11 músics, els que la cobla generalment té.

La cobla va tocar des del començament de l'any 1946 al final del 1949, anys en els quals la cobla va treballar molt, tant en festes com en vigílies. Tocàvem sardanes, que era la base, ballets, misses i processons, alguns concerts i balls; i a més en alguna corrida de toros a Vic.

Tres tocadetes al dia es van fer moltes vegades. És clar que el que cobràvem ara no faria riure, sinó plorar, doncs ens pagaven 300 pessetes per audició, encara no 2 euros d'avui, encara que en aquells anys ja estàvem contents amb això.

Actuació de la cobla Montseny a Sant Quirze Safaja el 4 de setembre de 1949, acompanyant l'Esbart Dansaire Castell de Tona (Foto Arxiu Ramon Batllés)

Programes de mà d'actuacions de la cobla Montseny (Arxiu Ramon Batllés)

ELS DESPLAÇAMENTS

Per als desplaçaments érem els *millors*. La camioneta d'en Vila, en Ramon Baranera, era una de les millors armes. Duia uns bancs de fusta i hi cabíem tots. També amb taxis, principalment un que tenia en Joan Cubells, anomenat *el Valencià*. No hi cabíem tots, però ben apretadets no se'n faltava gaire. I amb alguns autocars petits. Algunes vegades, no moltes, vàrem fer els viatges amb un camió Crup que conduïa l'Àngel Salort, molt gran i sense vela, amb uns bancs als costats de la caixa, i tots asseguts a l'aire lliure. A vegades ens feia vergonya i tot. Recordo bé una vegada que vàrem anar a Castellterçol i abans d'arribar al poble vàrem baixar i vam arribar a peu. I això també en algun altre poble. I tot i així, mai ens va parar la policia ni ningú, en aquella època tot era molt permès.

Jo ja sabia la solfa gràcies a en Josep Cruells, que va ensenyar a tocar el flabiol a uns quants nois i tocàvem a l'Esbart. En Jaume Roquet va demanar a en Cruells si hi havia algun noi que pogués tocar a la cobla, doncs

havien quedat sense flabiolaire, i en Cruells va dir que jo podia servir; tenia 12 anys, però el flabiol de l'Esbart era molt diferent al de la cobla. L'un es tocava amb les dues mans i l'altre amb una mà i el tamborí a l'altra. Em van buscar un professor i vaig anar tot l'estiu de 1946 a Taradell, dos cops per setmana, amb una bicicleta, a casa del músic que tocava el flabiol als Lluïsos. Era un gran músic i millor persona. I per la tardor ja vaig començar a assajar amb la cobla. Ho fèiem a can Jordà, al menjador de baix, una casa que en aquells dies quedava molt aïllada, podíem fer tot el soroll que volíem i sense protestes.

I si al final de 1949 una cobla desapareixia, d'aquí en naixia una altra, la cobla Genisenca. Doncs els tres components de la cobla de Tona que eren de Taradell varen fundar, junt amb d'altres també de Taradell, la cobla Genisenca. A principi de l'any 1950 ja tocaven. Dos tonencs tocaren amb ells, en Ramon Ferrerons i en Ramon Susany. La cobla Genisenca té 62 anys i continua tocant, i que per molts anys continuï així.